

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 800
van **KLAAS SLOOTMANS**
datum: 1 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Jacht op everzwijnen - Kooivallen

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) geeft op zijn webstek aan dat de manier waarop jacht uitgevoerd kan worden afhankelijk is van de categorie waartoe de wildsoort behoort en de doelstelling van de jacht. Zo zien we dat er bij de bijzondere jacht op en de bestrijding van grofwild gebruikgemaakt kan worden van kast- en kooivallen.

Het ANB zelf zou deze kooivallen regelmatig gebruiken voor de vangst van everzwijnen. Getuigenissen van jagers over wat volgt zijn echter schrijnend. Het zou zo zijn dat jagers dan opgebeld worden en zich verplicht naar de kooival moet begeven om de everzwijnen dood te schieten. De everzwijnen, vaak zeugen met hun biggen, voelen de bui hangen en doen er alles aan om te ontsnappen. De jager, die een liefhebber is van het wild, zou dan verplicht worden om de beestjes een voor een te executeren, op een manier die dus niet de meest diervriendelijke is.

Meerdere jagers geven dan ook aan dat het hen tegen de borst stuit dat de jacht voortdurend negatief bejegend wordt door de Vlaamse overheid en de media, maar ze wel op de jagers rekenen om de wildstand terug te dringen, soms op manieren waar jagers zelf vraagtekens bij plaatsen.

1. Hoeveel keer jaarlijks werd in deze legislatuur een jager door het ANB opgebeld om everzwijnen in kooivallen te gaan doodschieten? Wat gebeurt er als zij weigeren? Welke extra maatregelen/initiatieven kan en zal de minister nemen om ervoor te zorgen dat jagers de vrije keuze hebben om opdrachten als deze te aanvaarden?
2. Hoeveel everzwijnen werden in deze legislatuur jaarlijks op die manier gedood, waar jagers ze in een kooival executeerden in opdracht van het ANB? Graag een overzicht van in welke provincies en/of bossen dat precies was.
3. Hoeveel keer heeft het ANB in deze legislatuur zelf everzwijnen doodgeschoten, nadat ze die in kooivallen gevangen hadden? Graag een overzicht van in welke provincies en/of bossen dat precies was.
4. Hoe ervaart de minister de manier van vangen en doden van everzwijnen/grof wild in kooivallen? Kwamen daarover op het kabinet al klachten binnen van de jagers zelf? Welke maatregelen/initiatieven zal zij nemen om tot oplossingen te komen?
5. Hoe kan het imago van onze jagers volgens de minister opgesmukt worden, om aan de burger duidelijk(er) te maken wat het belang is van hun werk? Welke maatregelen en/of initiatieven zal de minister nemen? Welke maatregelen/initiatieven werden daarvoor in de huidige legislatuur al genomen, en welk budget werd daarvoor uitgetrokken?

6. Hoeveel personen namen tijdens de huidige legislatuur deel aan het theoretisch en praktisch jachtexamen, en wat was het slaagpercentage bij beide examens? Hoe evolueren die cijfers, en wat is het verschil in aantal deelnemers tussen het meest recente jachtexamen en het jachtexamen van tien jaar eerder? Hoe evalueert de minister die cijfers? Welke maatregelen/initiatieven zijn nodig om het aantal nieuwe Vlaamse jagers op een aanvaardbaar niveau te houden?

ANTWOORD

op vraag nr. 800 van 1 juni 2023
van **KLAAS SLOOTMANS**

1. Tijdens deze legislatuur werd reeds 3 maal de jachtrechthouder opgeroepen om de everzwijnen te doden die met een vangkooi gevangen werden. Dat was telkens op Steenbergveld (Meerdaal - Vlaams-Brabant) en volgens de modaliteiten beschreven in de verpachtingsvoorwaarden van het domein.

Om het beheer van overheidsdomeinen efficiënt en maatschappelijk verantwoord uit te voeren, gebeurt dat op basis van doordachte lastenboeken. Dat is ook het geval voor het uitvoeren van wildbeheer. De toekenning van het jachtrecht gebeurt via een openbare aanbesteding met bijhorend lastenboek waarin het te voeren wildbeheer duidelijk beschreven staat. De lastenboeken worden zorgvuldig opgemaakt volgens de specifieke noden van het terrein en volgens de meest actuele inzichten inzake wildbeheer. Daarbij worden duidelijke keuzes gemaakt voor de methodieken die ingezet worden. In sommige lastenboeken is het verplicht gebruik van kooivallen opgenomen, in andere niet. De jachtrechthouder (in dit geval een groep van jagers) heeft zich vrijwillig aangediend voor de jachtpacht van het domein. Door in de openbare aanbesteding mee te dingen naar het jachtrecht, heeft de jachtrechthouder verklaard de voorwaarden van de jachtverpachting te kennen en ze na te leven. Aangezien iedereen vooraf de lastenboeken kan nalezen en een volledige vrijheid heeft om zich te engageren volgens die lastenboeken of zich niet te engageren, is geen bijkomend initiatief nodig.

2. Tijdens de drie vangsten op Steenbergveld in het Meerdaalwoud (Vlaams-Brabant) werden in het jachtseizoen 2022-2023 in totaal 11 everzwijnen gevangen in de kooi en geschoten door de jachtrechthouder.
3. Een overzicht van het aantal geschoten dieren vindt u in bijlage 1. Een algemeen overzicht van het aantal everzwijnen dat in Vlaanderen gevangen wordt met kooien is te vinden op faunabeheer.INBO.be. Alle afschot in Vlaanderen wordt geregistreerd en de wetenschappelijke data worden op die pagina voor iedereen beschikbaar gesteld.
4. Ik heb via mijn kabinet enkel de berichten ontvangen die door bepaalde jagers via sociale media gedeeld werden. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) deelt mij mee dat de ervaringen toch heel anders zijn dan de berichten op sociale media doen uitschijnen. De medewerkers hebben andere ervaringen bij het afschot als dit correct gebeurt. De dieren blijven opvallend rustig, zowel tijdens als na de vangst. Op filmpjes en foto's van de wildcamera bij de kooien kunnen ze regelmatig zien dat dieren blijven eten en soms zelfs gaan slapen of zonnebaden in de kooi. Er zijn ook nauwelijks dieren die zich verwonden. Ze drukken daarbij wel op het feit dat goede kooien goed moeten gebruikt worden en dat het afschot snel en efficiënt gebeurt door ervaren mensen. Stress ontstaat wanneer mensen zich ophouden in de nabijheid van de kooien en wanneer de opeenvolgende handelingen te traag gebeuren. Zoals u kan zien in de tabellen in bijlage is de ervaring bij het ANB inmiddels aanzienlijk. Ik heb dus geen enkele reden om aan hun expertise te twijfelen.
5. Het is niet de taak van de minister om aan imago-opbouw van bepaalde doelgroepen te doen. Als minister kan ik enkel oproepen om maatschappelijk relevante problemen

samen met andere stakeholders op te nemen om zo het beeld van de sector uit te bouwen.

6. Jaarlijks vindt eenmaal het theoretisch jachtexamen en eenmaal het praktisch jachtexamen plaats. Het aantal inschrijvingen, het aantal deelnemers en het slaagpercentage werd opgenomen in bijlage 2. Het praktijkexamen van 2023 wordt (zoals gewoonlijk) georganiseerd in augustus. Daarvoor is dus nog geen slaagpercentage gekend. De gegevens voor het jaar 2013 zijn terug te vinden in deze tabel als historische referentie.

Drie belangrijke observaties zijn de volgende:

- Het slaagpercentage voor het theoretisch jachtexamen van de laatste 4 jaar ligt gemiddeld hoger dan 10 jaar geleden. Dit kan deels verklaard worden door de puntentelling. In 2013 werd er voor een fout antwoord 1 punt afgetrokken, nu wordt een meer wetenschappelijk gefundeerde giscorrectie gebruikt waarbij een half punt wordt afgetrokken bij een fout antwoord.
- Steeds meer kandidaten schrijven zich in voor het examen
- Steeds meer ingeschreven kandidaten komen uiteindelijk niet opdagen.

Mijn administratie levert een enorme inspanning om jaarlijks een hoogkwalitatief jachtexamen te organiseren. Daarbij wordt een correcte inschatting van de bekwaamheid van de kandidaten gedaan. Dat wordt bevestigd door de Benelux-partnerregio's. Ondanks dat uitdagend examen bereikten de inschrijvingen in 2023 opnieuw een recordaantal. Ook tijdens de moeilijke coronajaren zijn mijn diensten erin geslaagd om het jachtexamen kwalitatief te organiseren.

Er is geen streefcijfer voor het aantal jagers in Vlaanderen.

BIJLAGEN

- [1. Overzicht aantal geschoten dieren door ANB met vangkooi, per provincie, per jaar](#)
- [2. Overzicht aantal inschrijvingen, aantal deelnemers en slaagpercentage jachtexamens](#)